

Sygnatura akt I Ns 4/13

## POSTANOWIENIE

Dnia, 23 kwietnia 2013 r.

Sąd Rejonowy w Oleśnicy, Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący **SSR Ryszard Jaworski**

Protokolant Katarzyna Czerniawska

po rozpoznaniu w dniu 23 kwietnia 2013 r.

przy udziale stron:

wnioskodawca **Z. B., B. B.**

uczestnicy postępowania (...) **Sp. z o. o. z siedzibą w S.**

na rozprawie rozpoznał sprawę

**o zatwierdzenie uchylecia się od skutków prawnych oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku**

### **postanawia**

I. zatwierdzić uchylnie się przez (...) w dniu 19.03.2013r. od skutków prawnych niezłożenia w terminie oświadczenia o odrzuceniu spadku po ojcu A. B. zmarłym 13.04.2005r;

II. zatwierdzić uchylnie się przez (...) w dniu 23.04.2013r. od skutków prawnych niezłożenia w terminie oświadczenia o odrzuceniu spadku po ojcu A. B. zmarłym 13.04.2005r;

III. wniosek o zasądzenie kosztów postępowania oddalić.

Z/

1. kal. 21 dni

23.04.2013r.

I Ns 4/13

## UZASADNIENIE

Wnioskodawcy Z. B. i B. B. wnieśli

o zatwierdzenie ich oświadczenia o uchyleniu się od skutków niezłożenia w terminie oświadczeń o odrzuceniu przez nich spadku po ojcu A. B..

Wnioskodawcy podali, że z ojcem nigdy nie utrzymywali kontaktów, gdyż porzucił rodzinę, gdy mieli kilka lat i nic im nie było wiadomym o długach spadkowych. O ich istnieniu dowiedzieli się od wierzyciela zmarłego ojca, który zgłosił roszczenia o zapłatę długu.

Sąd z urzędu wezwał do udziału w sprawie w charakterze uczestnika wskazanego wierzyciela spadkodawcy – który wniósł o oddalenie wniosku wskazując, że brak wiedzy spadkobierców o rzeczywistym istnieniu majątku

spadkowego nie może być wynikiem braku staranności spadkobierców. W niniejszej zatem sprawie brak jest podstaw do uwzględnienia wniosku.

W toku postępowania ustalono następujący stan faktyczny:

A. B. zmarł 13 kwietnia 2005r. i z wniosku wierzyciela spadkodawcy toczy się postępowanie o ustalenie kręgu spadkobierców. Postępowanie to zostało zawieszono z uwagi na chęć uchylenia się przez część spadkobierców od niezłożenia w terminie oświadczenia o odrzuceniu spadku.

Dowód:

akta I Ns 584/10

odpis aktu zgonu k. 20

B. B. i Z. B. są synami spadkodawcy. Jednak gdy dzieci miały około 8 lat ojciec opuścił rodzinę i nie utrzymywał z nią w istocie żadnych kontaktów – uzyskawszy też rozwód z matką synów. Żona także nie utrzymywała kontaktów z byłym mężem tak, że ci nawet nie wiedzieli, czy ojciec płacił na ich rzecz alimenty.

Ojciec wnioskodawców mieszkał w O. i był kolejarzem. W okresie 40 lat, odkąd opuścił synów, widywali się ze sobą kilka razy i nie spowodowało to powstania żadnych dalszych, czy bliższych kontaktów.

Synowie nie interesowali się losem ojca, ani tym, czy ma inną rodzinę a o śmierci ojca dowiedzieli się od osób trzecich. Z. B. tuż przed pogrzebem, a B. B. już po pogrzebie.

Wnioskodawcy nie mieli żadnych informacji, dotyczących stosunków majątkowych ojca - a o tym, że miał on jakieś długi dowiedzieli się dopiero w sądzie w czasie trwania postępowania o stwierdzenie nabycia spadku, zainicjowanego przez wierzyciela. Od wierzyciela nie otrzymali nigdy wcześniej żadnej informacji, ani pisma dotyczącego długów ojca.

Dowód:

zeznania wnioskodawców k. 17,28.

**XXX**

Odnosząc się w pierwszej kolejności do dokonanych ustaleń faktycznych, to w głównej mierze poczynione one zostały w oparciu o zeznania wnioskodawców. Sąd zeznaniom tym w całości dał jednak wiarę nie tylko dlatego, że nie było żadnego innego „przeciwnego” dowodu w sprawie, ale dlatego, że zeznania te złożone były w sposób spontaniczny, były też ze sobą zbieżne – mimo, że składane były w różnym czasie. Nadto zeznania te korespondują z tokiem sprawy o stwierdzenie nabycia spadku – gdzie wnioskodawcy uzyskali wiadomość o istnieniu długów spadkowych. Tym samym łącznie ten materiał pozwalał na poczynienie ustaleń dotyczących sytuacji rodzinnej wnioskodawców i ich relacji z ojcem za jego życia.

Te z kolei ustalenia pozwoliły na uznanie, że zachodzą przesłanki do uwzględnienia wniosku.

Z treści art. 1019 §2 kc wynika bowiem, że spadkobierca, który przed wpływem błędu (...) nie złożył żadnego oświadczenia w terminie, może uchylić się od skutku niezachowania tego terminu. Z kolei art. 84 kc wskazuje, że błąd musi dotyczyć treści czynności prawnej i być istotny.

W przypadku błędu co do przedmiotu spadku chodzi o brak rzeczywistej wiedzy o stanie majątku spadkowego z tym zastrzeżeniem, że nie jest on wynikiem braku staranności po stronie spadkobiercy. Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 30 czerwca 2005r. stwierdził, że prawnie doniosłym błędem pozwalającym na uchylenie się od skutków prawnych niezłożenia oświadczenia w terminie może być także brak wiedzy o rzeczywistym stanie spadku, jednak błąd ten musi być usprawiedliwiony okolicznościami sprawy (post. SN z dn.30.06.2005r. IV CK 799/04 OSNC 2006, nr poz. 94).

Okoliczności niniejszej sprawy usprawiedliwiają jednak brak wiedzy wnioskodawców co do przedmiotu spadku, a w konsekwencji nie można było by uznać za prawidłową oceny, iż w niniejszym stanie faktycznym brak wiedzy o rzeczywistym stanie majątku spadkowego jest wynikiem braku staranności spadkobierców.

Skoro bowiem wnioskodawcy nie mieli żadnego kontaktu z ojcem to też nie mieli wiedzy na temat jego relacji finansowych. Zauważyć przy tym należy, że jeden

z wnioskodawców jest rolnikiem z wykształcenia, a drugi kierowcą. Nie sposób przyjąć, by mogli oni mieć świadomość prawną co do ewentualności istnienia długów spadkowych. Tym bardziej, że w powszechnym odczuciu trwałe odseparowanie się ojca od dzieci i brak kontaktów z nimi - postrzegane są jako swego rodzaju „separacja” skutkująca to, że strony nie powinny niczego wzajem od siebie oczekiwać. Podobną wykładnię, iż trudno wymagać od tego typu osób wyższej świadomości prawnej co do długów spadkowych - wyraził też był Sąd Okręgowy we Wrocławiu w wyroku z 14.12.2010r. (II Co 1118/10) – który to pogląd winien mieć takie zastosowanie do okoliczności faktycznych niniejszej sprawy.

To zaś skutkuje to, że należało zatwierdzić złożone przez wnioskodawców oświadczenia o odrzuceniu spadku.

Orzeczenie o kosztach ma swoje uzasadnienie w art. 510 kpc a to w związku z tym, że skoro wniosek został uwzględniony, to brak było podstaw do zasądzenia kosztów na rzecz uczestnika. Przy czym ubocznie można dodać, że unormowania cytowanego przepisu pozwalają na oddalenie takiego wniosku nawet w sytuacji gdyby orzeczenie było odmienne.

Z/

1. odpis dor. pełn. ucz;
2. po praw. odpis post. doł do akt I Ns 584/10

29.04.2013r.